

Тей,
колись була
розкіш-
воля!

ЗБІРКА ПАТРІОТИЧНИХ ПІСЕНЬ

Тей,
колись була
розкіш-
воля!

ЗБІРКА ПАТРІОТИЧНИХ ПІСЕНЬ

Харків
«ФОЛІО»
2015

ББК 85.319
Г29

Художник-оформлювач
О. Д. Кононученко

Гей, колись була розкіш-воля: зб. патріот. пісень / худож.-оформлювач О. Д. Кононученко — Харків: Фоліо, 2015. — 31 с.
ISBN 978-966-03-7220-7.

Народна пісня пережила всі лихоліття і з глибини сивих віків донесла до нашого сьогодення думи й почуття, болі і сподівання українського народу.

До збірки увійшли популярні та призабуті народні твори, що розкривають багатство художнього світу української народної пісенності.

ББК 85.319

ОЙ ЧИЙ ТО КІНЬ СТОЇТЬ

1. Ой чий то кінь стоїть,
Що сива гривонька?
Сподобалась мені,
Сподобалась мені
Тая дівчинонька. } 2

2. Не так дівчинонька,
Як біле личенько.
«Подай же, дівчино,
Подай же, гарная,
На коня рученьку». } 2

3. Рученьку подала,
Правдоньку сказала:
«Ой лучче б я була,
Ой лучче б я була
Кохання не знала». } 2

4. Кохання, кохання
З вечора до рання.
Як сонечко зійде,
Як сонечко зійде,
Кохання відійде. } 2

ОЙ У ГАЮ ПРИ ДУНАЮ

1. Ой у гаю при Дунаю

Соловей щебече,
Він свою пташину
До гніздечка кличе.

Тьох, тьох, тьох, тьох, тьох, тьох, тьох, тьох,
Соловей щебече,
Він свою пташину
До гніздечка кличе.

} 2

2. Ой у гаю при Дунаю

Музиченьки грають,
Бас гуде, скрипка грає (плаче),
Молодець гуляє (А мила гуляє).

Бом, бом, бом, бом, бом, бом, бом, бом,
Музиченьки грають,
Бас гуде, скрипка грає (плаче),
Молодець гуляє (А мила гуляє).

} 2

3. Ой у гаю при Дунаю

Сиджу самотою
І тужу, і ридаю,
Мила, за тобою.

Ох, ох, ох, ох, ох, ох, ох,
Сиджу самотою
І тужу, і ридаю,
Мила, за тобою.

} 2

ОЙ ЧОГО ТИ, ДУБЕ

1. «Ой чого ти, дубе,
На яр похилився?
Ой чого, козаче,
Не спиш, зажурився?»
2. «Гей, мене чарують
Зорі серед ночі,
Не дають заснути
Серцю карі очі.
3. Гей, лети, мій коню,
Степом і ярами,
Розбий мою тугу
В бою з ворогами».

КОПАВ, КОПАВ КРИНИЧЕНЬКУ

1. Копав, копав криниченьку
Неділеньку-дві...
Любив козак дівчиноньку
Людам — не собі!
 Ой жаль-жаль
 Мені буде —
 Візьмуть її люди!
 Візьмуть її люди —
 Моя не буде!
 Ой жаль-жаль!
2. А вже з тої криниченьки
Орли воду п'ють...
А вже мою дівчиноньку
До шлюбу ведуть.
 Ой жаль-жаль
 Мені буде —
 Візьмуть її люди!
 Візьмуть її люди —
 Моя не буде!
 Ой жаль-жаль!
3. Один веде за рученьку,
Другий — за рукав,
Третій стоїть, гірко плаче —
Любив, та не взяв!
 Ой жаль-жаль
 Мені буде —
 Візьмуть її люди!
 Візьмуть її люди —
 Моя не буде!
 Ой жаль-жаль!

ОЙ ТАМ ЗА ДУНАЄМ

1. Ой там за Дунаєм,
Та за тихим Дунаєм
Молодець гуляє. (2)
2. Молодець гуляє,
Та молодець гуляє,
На той бік гукає. (2)
3. Подай, подай перевозу,
Та подай перевозу,
Я перевезуся! (2)
4. На свою Вкраїну,
Та на свою Вкраїну
Ще раз подивлюся. (2)
5. Не так на Вкраїну,
Та не так на Вкраїну,
Як на ту дівчину! (2)
6. По світлоньці ходжу,
Та по світлоньці ходжу,
Та й не находжуся. (2)
7. Кого вірно люблю,
Та кого вірно люблю,
То й не надивлюся! (2)
8. Кого ж ненавижду,
Та кого ненавижду,
З тим не розминуся! (2)

ШОЙ З-ЗА ГІР, З-ЗА ГІР

1. Шой з-за гір, з-за гір
Вилітав сокіл,
А з-за хутора
Вилітало два.
2. Один одного¹
Братом називав:
«Ой ти, брат сокіл,
Високо літав.
3. Ой ти, брат сокіл,
Високо літав,
Високо літав,
Ой що ж ти видав?»
4. «Ой, видав же я
(Та) зелене жито,
Зелене жито,
Де парня вбито.
5. Ой його ж вбито
Не теперичка,
Поросла трава
Кріз реберечка.
6. Поросла трава
Кріз реберечка,
Зацвіли цвіти
Кругом серденька».

¹ варіант — другого.

А ВЖЕ ВЕСНА, А ВЖЕ КРАСНА

1. А вже весна, а вже красна,
Із стріх вода капле. (3)
2. Молодому козаченьку
Мандрівочка пахне. (3)
3. Помандрував козаченько
З Лубен у Прилуки, (3)
4. За ним іде дівчинька,
Здіймаючи руки. (3)
5. Помандрував козаченько
У чистеє поле, (3)
6. За ним іде дівчинька:
— Вернися, соколе. (3)
7. — Не вернися, забарюся,
Гордуєш ти мною, (3)
8. Буде твоє гордування
Все перед тобою... (3)

ОЙ СКИНЕМОСЬ ТА Й ПО ТАЛЯРУ

1. Ой скинемоось та й по талюру
Та купім коня отаману!
Ой скинемоось та по другому
Та купім коня з попругою.
2. Купім коня та вороного
Та й поїдемо в чисте поле,
Поїдемо та в чисте поле,
Та чисте поле, в дібровоньку!
3. Приїхали та під байраки,
Та й стали коня попасати,
Стали коня та попасати,
Ой почав пугач та пугати.
4. «Ой ти, пугачу та пугаченьку,
Не пугай в саду, в байраченьку!»
«Як же мені та не пугати,
Що наїхали гайдамаки?
5. Наїхали та гайдамаки,
Гей, хочять байрак ізрубати,
Хочять байрак, гей, ізрубати,
Й а моїх діток та забрати!»

ГЕЙ, КОЛИСЬ БУЛА РОЗКІШ-ВОЛЯ

1. Гей, колись була розкіш-воля,
А теперенька — недоленька.
2. А теперенька — недоленька,
Та болить серце й головонька.
3. А чорна хмара наступає,
А дрібен дощик накрапає.
4. А дрібен дощик накрапає,
А мати сина навчає:
5. «Та слухай, сину, мого слова,
Та не йди нігде, сиди дома!»
6. Син матері не послухав,
Осідлав коня та й поїхав.
7. Менша сестра коня веде,
Середульша сідло несе.
8. «А коли, брате, в гості прийдеш?»
А старша сестра брата пита:
9. «Візьми, сестро, піску в жменю
Та посій, сестро, на каменю.
10. А коли, сестро, пісок зійде, —
А тоді братик в гості прийде».
11. Нема з піску, нема сходу,
Та нема брата із походу!

УДАРЬ, КОНЮ, КОПИТАМИ

1. Ударь, коню, копитами
Перед воротами,
Може вийде дівчинонька
З чорними бровами. } 2
2. Та й не вийшла дівчинонька,
Вийшла стара мати,
Запрошає, загощає
Козаків до хати. } 2
3. Оден козак з коня злазит,
Другий коня в'яже,
Третій козак йде до хати,
Добрий вечір, каже. } 2
4. Добрий вечір, стара мати,
Дай води нап'юся,
Кажуть люди — гарне дівча,
То най подивлюся. } 2
5. В хаті кварта, в сінях ведро,
А в саду криниця,
Моя дочка на гуляння —
Іди подивися. } 2
6. Іде козак, іде козак
Дівчина гуляє,
Молодому козакові
Серденько ся крає. } 2
7. Покинь, дівча, покинь, дівча,
З хлопцями гуляти,
Ходи, сядеш на коника,
Щось буду казати. } 2

ОЙ НЕ РОЗВИВАЙСЯ, ЗЕЛЕНА ДІБРОВО

1. Ой не розвивайся, зелена діброво,
Коли тії козаки йдуть, молодії жовніри!
2. Де слізенька кане, білий камінь стане,
Під ним рута зелена, на нім рожа червона.
3. Батенько виходить, шабельку виносить
Свому сину на війну, на чужую сторону:
4. «Шабелька гостренька, мій син молоденький,
Повернися та з війни, та з чужої сторони!»
5. Ой не розвивайся, зелена діброво,
Коли тії козаки йдуть, молодії жовніри!
6. Де слізенька кане, білий камінь стане,
Під ним рута зелена, на нім рожа червона.
7. Матінка виходить, кошулю виносить
Свому сину на війну, на чужую сторону:
8. «Кошуля новенька, мій син молоденький,
Повернися та з війни, та з чужої сторони!»
9. Ой не розвивайся, зелена діброво,
Коли тії козаки йдуть, молодії жовніри!
10. Де слізенька кане, білий камінь стане,
Під ним рута зелена, на нім рожа червона.
11. Братичок виходить, коника виводить
Свому брату на війну, на чужую сторону:
12. «Коник вороненький, мій брат молоденький,
Повернися та з війни, та з чужої сторони!»

13. Ой не розвивайся, зелена діброво,
Коли тії козаки йдуть, молодії жовніри!
14. Де слізенька кане, білий камінь стане,
Під ним рута зелена, на нім рожа червона.
15. Сестричка виходить, хустоньку виносить
Свому брату на війну, на чужую сторону:
16. «Хустонька новенька, брат мій молоденький,
Повернися та з війни, та з чужої сторони!»
17. Ой не розвивайся, зелена діброво,
Коли тії козаки йдуть, молодії жовніри!
18. Де слізенька кане, білий камінь стане,
Під ним рута зелена, на нім рожа червона.

РОЗПРОЩАВСЯ СТІЛЕЦЬ ЗІ СВОЄЮ РІДНЕЮ

1. Розпрощався стрілець зі своєю ріднею,
Сам поїхав в далеку дорогу.
За свій рідний край, за стрілецький звичай
Ми йдем в бій за свою перемогу.
2. А вітер колише зеленою травою,
Дуб зелений додолу схилився,
Листям шелестить: вбитий стрілець лежить,
Над ним коник його зажурився.
3. Ой коню мій, коню, не стій наді мною,
Я тим часом полежу прикритий.
Біжи, коню мій, скажи ненци рідній,
Що я лежу у степу забитий.
4. Нехай батько і ненька і рідні сестри,
Нехай вони за мною не плачуть.
Я в степу лежу, за Українов тужу,
Чорний крук наді мною закряче.

ПАСЛО ДІВЧА ТРИ КОРОВИ

1. Пасло дівча три корови
Попід гаєм скраю,
Надигало хрест дубовий } 2
Та й плакало з жалю.

2. Назбирала барвін-цвіту,
Цвіту рожевого,
Заквітчала хрест дубовий } 2
Стрільця січового.

3. Потім стала, прочитала,
Кого замаїла...
Там січовий Стрілець лежить, } 2
Серце заболіло.

4. Ой за що ти і за кого...
Та й ревненько плаче.
За що лежиш у могилі, } 2
Січовий козаче?

ГЕЙ, НУТЕ, ХЛОПЦІ, СЛАВНІ МОЛОДЦІ

1. Гей, нуте, хлопці, славні молодці,
Чом ви смутні, не веселі?
Хіба в шинкарки мало горілки, }
Пива і меду не стало? } 2
2. Повнії чари всім наливайте,
Щоб через вінця лилося,
Щоб наша доля нас не цуралась, }
Щоб краще в світі жилося! } 2
3. Вдармо ж об землю лихом-журбою,
Щоб стало всім веселіше,
Вип'єм за щастя, вип'єм за долю, }
Вип'єм за все, що миліше! } 2
4. Пиймо ж, панове, пиймо, молодці,
Пиймо, покіль іще п'ється,
Поки недоля нас не спіткала, }
Поки ще лихо сміється! } 2

ТА ОЙ, ТАМ ЗА ГОРОЮ

1. Та ой, там за горою
Та козак водку п'є,
Та ой, там за рікою
Та дівка сльози лле. } 2
2. «Та й об чом, дівка, плачеш
Та даром сльози ллеш,
Та кого вірно любиш —
Заміж не підеш». } 2
3. Та не сполнилось дівці
Восімнад(и)цять лет:
Та наехало сватать
Конца й краю нет. } 2
4. Дівчина сказала:
«Заміж не поїду —
Циганка гадала,
Що в Дунаї втону». } 2
5. «Не бійся, дівчино:
Я вистрою мост,
Широкий та довгий
На тисячу вьорст». } 2
6. По отім мосточку
Машины ідуть,
Чугунії рейки
Шумлять і гудуть. } 2
7. Та сосна розвивайся —
Невесту везуть;
Ой, сосна розвивалась,
А мости роздались. } 2

8. Ой, сосна розвивалась,
А мости роздались.
Невеста втонула: }
Подружечки остались. } 2
9. «Не жаль мне вагонов,
Не жаль мне моста,
А жаль мне невесту }
Вінчального дня. } 2
10. Мости я построю,
Та вагони куплю,
А невести такої }
Та повік не найду». } 2

ХАТА МОЯ РУБЛЕНАЯ, СІНИ НА ПОМОСТІ!

1. Хата моя рубленая, сіни на помості!
І сам іду й коня веду до милої в гості. (2)
2. А кінь не йде, води не п'є, він не буде пити —
Дере в гору голівоньку, хоче мене вбити. (2)
3. Не мордуйся, коню жвавий, пий холодну воду,
Кріпи сили, коню чалий, не зраджу я роду! (2)
4. У милої стайня гарна, — коню, поспішайся!
А як мила зустріч вийде, — до ніг уклоняйся! (2)
5. Світи, світи, місяченьку, — до милої їду!
Тоді зайди за хмароньку, як у двір уїду! (2)

ОЙ НА ГОРІ ВОГОНЬ ГОРИТЬ

1. Ой на горі вогонь горить, (2)
А в долині козак лежить.
2. Накрив очі китайкою, (2)
Заслугою козацькою.
3. Що в головах ворон криче, (2)
А в ніженьках коник плаче.
4. «Біжи, коню, дорогою, (2)
Широкою степовою.
5. Щоб татари не піймали, (2)
Сіделечка не здіймали.
6. Сіделечка золотого, (2)
З тебе, коня вороного.
7. Як прибіжиш додомоньку, (2)
Стукни-грюкни в воротонька.
8. Вийде батько — розсідлає, (2)
Вийде мати — розпитає:
9. «Ой коню ж мій вороненький, (2)
А де ж мій син молоденький!»
10. «Не плач, мамо, не журися, (2)
Бо вже твій син оженився.
11. Та взяв собі паняночку — (2)
В чистім полі земляночку!»

НОЧІ ТЬОМНІ, А ТУЧІ ГРОМОВІЇ

1. Ночі тьомні, а тучі громовії ж(и)
Попід облаками йдуть(і), йдуть(і),
Ночі тьомні, а тучі громовії
Попід облаками йдуть.
2. А наші хлопці та бравії реб'ята ж(и)
Із ученнячка йдуть (і), йдуть(і),
Наші хлопці та бравії реб'ята
Із ученнячка йдуть.
3. Вони едуть та едуть, марширують,
Сами з собою говорять; ой(и)
Вони едуть та едуть, марширують,
Сами з собою говорять.
4. «А ще трудно та нам, братці-реб'ята, ж(и)
Город Краков на узять, взять(і),
А ще трудно нам братці-реб'ята, ж(и)
Город Краков нам узять.
5. А ще трудней, та трудней не бивало ж(и)
Нам под пушки подбежать, ой(и),
А ще трудней та трудней не бивало ж(и)
Нам под пушки подбежать.
6. А ми под пушки та разом подбежали ж(и),
Закричали все: «Ура!» Ой(и)
А ми под пушки та разом подбежали ж(и),
Закричали все: «Ура!»

ЧОМ ТИ НЕ ПРИЙШОВ

1. «Чом ти не прийшов, як місяць зійшов,
Як я тебе ждала,
Чи коня не мав, чи стежки не знав,
Чи мати не пускала?» } 2
2. І коня я мав, і стежку я знав,
І мати пускала.
Найменша сестра — бодай не зросла —
Сідельце сховала. } 2
3. Старшая сестра сідельце знайшла,
Коня осідлала:
«Поїжджай, браток, до дівчиноньки,
Котра тебе ждала». } 2
4. Тече річенька невеличенька,
Схочу — перескочу.
Ой віддай мене, моя матінко,
За кого я схочу. } 2
5. Як віддавала, приказувала
В гостях не бувати:
«А як прийдеш ти, моя донечко,
То вижену з хати». } 2
6. Терпіла годок, терпіла другий,
Третій не стерпіла,
Перетворилась в сиву зозулю,
В гості полетіла. } 2
7. Полям летіла — землю кропила
Дрібними сльозами,
Гаєм летіла — гілля ламала
Білими руками. } 2

8. Прилетіла в сад, сад зелененький,
Сіла на калині,
Та й стала кувать, жалю завдавать,
Як жить на чужині. } 2
9. Кувала я день, кувала другий,
І ніхто не чує.
А на третій день стала кувати,
Ніхто не рятує. } 2
10. Сидить матінка край віконечка,
Рушник вишиває,
А найменший брат стоїть у дверях,
Ружжо заряджає. } 2
11. «Дозволь, матінко, дозволь, рідненька,
Цю зозулю вбити,
Бо вона кує, жалю завдає, —
Я не можу жити». } 2
12. «Не дозволю я тобі, мій синок,
Цю зозулю вбити,
Бо цій зозулі, як моїй дочці,
На чужині жити». } 2

ЗА ТУМАНОМ НІЧОГО НЕ ВИДНО

1. За туманом нічого не видно, (2)
2. Тільки видно дуба зеленого. (2)
3. Під тим дубом криниця стояла, (2)
4. Там дівчина воду набирала. (2)
5. Та втопила золоте відерце — (2)
6. Заболіло в дівчиноньки серце. (2)
7. «А хто ж моє відерце дістане, (2)
8. Той зо мною на рушничок стане». (2)
9. Обіззався козак молоденький: (2)
- 10.«А я твоє відерце дістану (2)
- 11.І з тобою на рушничок стану». (2)

ОЙ З-ЗА ГОРИ КАМ'ЯНОЇ

1. Ой з-за гори кам'яної
Голуби літають,
Не зазнала розкошеньки,
Вже літа минають.
2. Запрягайте воли сірі,
Коні воронії,
Доганяйте літа мої,
Літа молодії,
3. Ой догнали літа мої
На калиновім мості:
— Гей, вернітесь, літа мої,
До мене хоч в гості.
4. — Не вернемось, не вернемось,
Не маєм до кого:
Та було б нас шанувати,
Як здоровля свого.

ОЙ І ЗЙДИ, ЗЙДИ ТИ, ЗІРОНЬКО ВЕЧІРНЯ

1. Ой і зйди, зйди
Ти, зіронько вечірня,
Ох, і вийди, вийди,
Дівчинонько моя вірная! } 2
2. Рада б зірка зйти —
Чужа хмара та й наступає,
Рада б дівка вийти,
Та матуся її не пускає. } 2
3. Ой зірочка зйшла,
Усе поле та й освітила,
А дівчина вийшла,
Козаченька та й звеселила». } 2
4. Ой ти, козаче,
Ти, хрещатий барвіночку,
Хто ж тобі постеле
У дорозі постілочку? } 2
5. «Ой стелиться мені
Широкий лист та бурковина,
А під голову
Голубая та жупанина». } 2
6. Ой через межку
Зелений горошок та постелився,
Козак до дівчини
Через люди та й поклонився. } 2
7. «Ой поклоніться,
Ой ви, добрі люде,
Нехай моїй милої
Там легенько буде. } 2

8. Ой і поклоніться
Ви дівчині небозі,
А що мені добре } 2
В далекій дорозі».
9. Ой ти, козаче,
Що ти думаєш, гадаєш,
Чому не женився, } 2
Собі пари не шукаєш?
10. Ой як мені
Пароньки шукати,
Та не каже мати } 2
Тебе, дівчино, брати.
11. Так каже мені мати,
Де штири воли брати,
Де штири волики
У два коники в дишлі —
А як же його любити,

ОЙ ТАМ ЗА ДУНАЄМ, КРУТИМ БЕРЕЖКОМ

1. Ой там, за Дунаєм,
Крутим бережком,
Ой там розмовляє
Сокіл з козаком.
2. «Ой ти, соколоньку,
Ти братику мій!
Чи не був ти, брате,
В моїй стороні?»
3. Чи не був ти, брате,
В моїй стороні,
Чи плаче, чи тужить
Дівча по мені?»
4. «Не плаче, не тужить, —
В постелі лежить,
Правою рукою
За серце держить...»
5. Ой прилетів сокіл
Та й сів на вікні...
«Добривечір, дівко!
Чи чуєш, чи ні?»
6. Добривечір, дівко!
Приніс тобі вість:
Уже твій миленький
На подвір'ї єсть...»
7. Ой дівчина встала,
Як і не лежала,
Восковії свічі
Позажигала:

8. «Горіть, горіть, свічі,
І вдень і вночі:
Нехай я надивлюсь
Милому в вічі!
9. Де ж ти, мій миленький,
В дорозі ходив,
Що ти, мій миленький,
З личенька змарнів?»
10. «Через тебе, дівко,
Впав я в сухоти —
Ані вночі спання,
Ні вдень роботи!
11. Очі б може й спали,
Та ноги несуть:
Викохав дівчину,
Та люди беруть».

ЗМІСТ

Ой чий то кінь стоїть.	3
Ой у гаю при Дунаю.	4
Ой чого ти, дубе	5
Копав, копав криниченьку	6
Ой там за Дунаєм.	7
Шой з-за гір, з-за гір	8
А вже весна, а вже красна	9
Ой скинемось та й по таляру.	10
Гей, колись була розкіш-воля.	11
Ударь, коню, копитами	12
Ой не розвивайся, зелена діброво.	13
Розпрощався стрілець зі своєю ріднею	15
Пасло дівча три корови.	16
Гей, нуте, хлопці, славні молодці	17
Та ой, там за горою.	18
Хата моя рубленая, сіни на помості!	20
Ой на горі вогонь горить	21
Ночі тьомні, а тучі громовії	22
Чом ти не прийшов	23
За туманом нічого не видно.	25
Ой з-за гори кам'яної	26
Ой і зійди, зійди ти, зіронько вечірняя	27
Ой там за Дунаєм, крутим бережком.	29

Видання для дозвілля

ГЕЙ, КОЛИСЬ БУЛА РОЗКІШ-ВОЛЯ

Збірка патріотичних пісень

Головний редактор *О. В. Красовицький*
Відповідальна за випуск *А. С. Юхно*
Художній редактор *Л. П. Вировець*
Технічний редактор *Г. С. Таран*
Комп'ютерна верстка: *О. В. Підлісна*
Коректор *А. М. Гончаченко*

Підписано до друку 06.04.15. Формат 60×90 ¹/₁₆.
Умов. друк. арк. 2,00. Облік.-вид. арк. 1,30.
Тираж 2000 прим. Замовлення №

ТОВ «Видавництво Фоліо»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 3194 від 22.05.2008 р.

61057, Харків, вул. Римарська, 21 А
Електронна адреса:
www.folio.com.ua
E-mail: realization@folio.com.ua
Інтернет-магазин
www.bookpost.com.ua

Надруковано з готових позитивів
у ТОВ «Видавництво Фоліо»
61057, Харків, вул. Римарська, 21 А
Свідоцтво про реєстрацію
ДК № 3194 від 22.05.2008 р.